

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції професорсько-викладацького складу
Полтавського державного аграрного університету
за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році**

14-15 травня 2024 року



Полтава

Інституту сільського господарства степової зони НААН України. Рекомендований він для вирощування у степовій і лісостеповій зонах. Середньостиглий сорт, період вегетації 75-80 діб. Рослини прямостоячі, добре кущуються, висотою 50-55 см. Насіння плоске, світло-зелене. Вміст білка в насінні становить 27%. Маса 1000 насінин 60-70 г. Харчові якості відмінні. Боби плоскі, ромбічної форми, завдовжки 17–18 мм і завширшки 9-10 мм. У бобі міститься одна або дві насінини. Середня врожайність складає 17,5 ц/га. У 2018–2019 роках до реєстру було занесено ще ряд сортів, однак у виробництві вони практично відсутні [6].

Список використаних джерел:

1. Мазур В. А., Ткачук О. П., Панцирева Г. В., Алексєєв О. О. Сортіві ресурси зернобобових культур в Україні: сучасний стан і перспективи використання. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 196 с.
2. Безугла О. М., Кобизєва Л. Н. Вихідний матеріал для селекції технологічних сортів сочевиці. Селекція і насінництво. Вип. 119. 2021. С. 8-15.
3. Січкач В. І., Орехівський В. Д., Кривенко А. І., Маматов М. О., Соломонов Р. В. Агротехнічні особливості вирощування сочевиці. Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області. Вип. 24. 2018. С. 84-92.
4. Орехівський В. Д., Січкач В. І., Овсянникова Л.К., Маматов М.О., Соломонов Р.В. Сочевиця джерело рослинного білка. Зернові продукти і комбікорми. Vol.17, I. 4. 2017. С. 22-29.
5. Державний реєстр сортів рослин, придатних до поширення в Україні на 2023 рік. Київ, 2023. URL: <https://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin>
6. Січкач В. І., Кривенко А. І., Соломонов Р. В. Сочевиця у світі та Україні: сучасний стан і перспективи. Journal of Native and Alien Plant Studies, 16, 2020. С. 178-193.

УДК 633.13: 631.524.84: 631.8

*А.В. Баган, к. с.-г. н., доцент
Полтавський державний аграрний університет*

ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРА РОСТУ НА ПІДВИЩЕННЯ НАСІННЄВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ВІВСА ПОСІВНОГО

Внаслідок значного подорожчання енергоносіїв актуальним є використання нових стимуляторів росту в галузі рослинництва як один із високорентабельних способів підвищення урожайності сільськогосподарських культур. У країнах Західної Європи понад 60 % посівів сільськогосподарських культур в останні роки обробляють препаратами даної групи [1-3].

Тому останнім часом вплив стимуляторів росту на підвищення продуктивного потенціалу рослин досліджують у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Встановлено, що понад 10 % приросту врожаю сільськогосподарських культур, зокрема і вівса посівного, отримують за використання даних препаратів у період вегетації рослин [4-5].

Метою наших досліджень було вивчення впливу стимулятора росту Стимпо на елементи насіннєвої продуктивності вівса посівного в умовах

Полтавської області. Протягом 2021-2023 років в оптимальні строки проводили посів сортів вівса посівного: Айворі, Аркан, Візит, Декамерон і Малахіт. Дослідження закладали з обліковою площею ділянки 15 м². Повторність – чотириразова. Попередником виступала кукурудза на зерно. Схема досліду включала такі варіанти: варіант без обробки (контроль); варіант з обробкою стимулятором росту Стимпо (позакореневе підживлення – 25 мл/га).

У лабораторних умовах визначали наступні елементи продуктивності вівса посівного: довжина волоті, кількість колосків у волоті, кількість зерен у волоті, маса зерна з волоті, маса 1000 зерен.

За роки досліджень показник довжини волоті у вівса посівного варіював у межах: у 2021 році – 15,4-24,4 см; у 2022 році був найбільшим і становив відповідно – 16,7-26,0 см; у 2023 році мав найменше значення – 13,3-22,3 см.

За варіантами обробки за даною ознакою виділено варіант із позакореневим підживленням стимулятором росту Стимпо у 2022 році – 17,2-26,0 см. Серед сортового складу найбільшим проявом даного показника характеризувався сорт вівса посівного Малахіт – 23,5 см.

Аналогічно протягом 2021-2023 років варіювала ознака кількості колосків у волоті: у 2021 році – 58,0-72,4 шт., у 2022 році дана ознака була найбільшою – 62,7-77,8 шт., у 2023 році ознака була найменшою за проявом – 50,2-66,0 шт.

За варіантами обробки виділено обробку стимулятором росту у 2022 році – 64,0-77,8 шт. За сортами найбільша кількість колосків у волоті була у сорту вівса посівного Декамерон – 72,1 шт.

Показник кількості зерен у волоті вівса посівного відповідно складав: у 2021 році – 88,2-101,8 шт., у 2022 році – 95,1-111,6 шт., у 2023 році ознака була найменшою за проявом – 80,8-95,2 шт.

За варіантами обробки досліджувана ознака найбільший прояв мала за позакореневого підживлення у 2022 році – 96,5-111,6 шт. За сортиментом виділено сорт вівса посівного Декамерон – 102,9 шт. Маса зерна з волоті у вівса посівного за роки досліджень варіювала у межах: у 2021 році – 2,38-3,85 г; у 2022 році – 2,51-4,10 г; у 2023 році – 2,07-3,52 г.

За варіантами обробки дана ознака найбільшою була після обробки препаратом Стимпо у 2022 році – 2,74-4,10 г. За сортами можна відмітити сорт вівса посівного Декамерон – 3,82 г. Показник маси 1000 зерен вівса посівного за роки досліджень коливався у межах: у 2021 році – 29,0-37,9 г; у 2022 році – 32,3-39,7 г; у 2023 році – 25,5-34,3 г.

За варіантами обробки дана ознака виділена за позакореневого підживлення у 2022 році – 33,8-39,7 г. Серед сортового складу виділено сорт вівса посівного Декамерон – 37,3 г.

Таким чином, на збільшення елементів насінневої продуктивності вівса посівного мав значний вплив стимулятор росту Стимпо за позакореневого підживлення рослин при вирощуванні сорту Декамерон.

Список використаних джерел:

1. Комплексне застосування біопрепаратів на основі азотфіксуючих, фосформобілізуючих мікроорганізмів, фізіологічно активних речовин і біологічних засобів захисту рослин (рекомендації). К.: Аграр. наука, 2000. 36 с.

2. Регулятори росту в рослинництві. Рекомендації по застосуванню. К., 2007. 28 с.

3. Баган А.В., Юрченко С.О., Шакалій С.М. Формування посівних якостей насіння зернобобових культур залежно від стимулятора росту Foliar Concentrate. Таврійський науковий вісник. 2020. № 113. С. 3-9. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2020.113.1>

4. Енергозберігаючі агроєкосистеми. Оцінка та раціональне використання агроресурсного потенціалу України (рекомендації). К.: ДІА, 2011. 575 с.

5. Баган А.В., Шакалій С.М., Юрченко С.О., Головаш Л.М. Вплив сорту на вияв господарсько-цінних ознак вівса посівного. Таврійський науковий вісник. 2020. № 114. С. 13-19. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2020.114.2>

УДК 581:16

*С.О. Юрченко, к. с.-г. н., доцент
Полтавський державний аграрний університет*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗМНОЖЕННЯ ПЕПІНО (SOLANUM MURICATUM)

Пепіно, також відомий як *Solanum muricatum*, є багаторічною рослиною, що походить з Південної Америки і належить родині Пасльонові. Його вирощують в основному через смачні їстівні плоди, які за ароматом і смаком нагадують диню, огірок і гарбуз. Ця рослина широко культивується в Перу, Чилі та Новій Зеландії, а до Європи вона потрапила відносно недавно, приблизно наприкінці XVIII століття. Селекційна робота з пепіно розпочалася у 1980-х роках. На сьогодні існує близько 25-30 офіційно зареєстрованих сортів пепіно, але лише деякі з них підходять для вирощування у Східній Європі, зокрема Пегас, Фаворит, Консуело та Рамзес. Перші два не набули великого поширення. Сорти Консуело, Рамзес залишаються лідерами з використання у практиці вирощування пепіно в Україні. На сьогодні дану культуру можна вирощувати в теплицях, домашніх умовах, на верандах та грядках.

Плоди пепіно використовуються як у свіжому вигляді, так і для приготування різних страв і консервації. Вони багаті вмістом цукрів, вітамінів С, В1, В2, РР, заліза та пектину. Плоди діаметром від 5 до 15 см, маса може варіювати від 50 до 700 г залежно від сорту і умов вирощування. Пепіно має дуже дрібне насіння, кількість якого залежить від сорту. Вони бувають різного кольору, але найчастіше світло-жовті з фіолетовими смужками. Шкірочка деяких сортів має неприємний смак і зазвичай перед вживанням легко зчищається.

Пепіно розмножується як насінням так і вегетативно.

Схожість насіння динної груші залишається невисокою, навіть після спеціального пророщування (близько 50% для сорту Рамзес та 70-80% для сорту Консуело). Процес пророщування займає від 7 до 30 днів. Щоб одержати розсаду, насіння висівають наприкінці листопада або грудні та попередньо пророщують при температурі близько 28°C. Насіння повинне проростати під лампою (під освітленням 24 години на добу) до стадії двох сім'ядолів. Іноді сім'ядольне листя не встигає скинути насінневу шкірку і загниває в ній. Однак при спробі допомогти рослині скинути шкірку, сім'ядолі нерідко відламуються,

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

А.В. Антонєць СУЧАСНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ У ЗВО АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ	4
В.М. Арєндарєнко ПРО УДАРНУ ВЗАЄМОДІЮ ЗЕРНІВКИ З БЕТОННИМ ДНОМ СИЛОСУ	6
В.О. Скрипник, Я.М. Бичков, Б.Г. Пономарєнко АДАПТАЦІЯ МОДЕЛІ ПІД-РЕГУЛЮВАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕСУ КОНДУКТИВНОГО СУШІННЯ М'ЯСА	7
Л.В. Бондар, В.М. Василенко НЕДОЛІКИ БЕТОНУ ЯК КОРОЗІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ АРМАТУРИ	9
О.В. Горбенко, А.І. Лазорєнко ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ КОНОПЛЯНОЇ ПРОДУКЦІЇ	11
О.В. Горик, О.М. Брикун УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЇ ХІМІЧНОГО АПАРАТА ДЛЯ ЗМІШУВАННЯ ВИСОКОАГРЕСИВНИХ СЕРЕДОВИЩ	12
Б.О. Горюнов АКТУАЛЬНІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕТАЛЕЙ МЕТОДОМ ТІГ	15
О.У. Дрожчана РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТЕХНОСФЕРИ	16
І. М. Канівєць РОЗРОБКА ДИЗАЙНУ МОБІЛЬНОГО ДОДАТКУ ДЛЯ ПОШУКУ АУДИТОРІЇ ТА ЕВАКУАЦІЇ З БУДІВЛІ	19
В.В. Ларєнко, Ю.В. Сівцов, О.В. Слівінський РОЗПУШУВАЧ ҐРУНТУ КУЛЬТИВАТОРНОЇ ЛАПИ	22
Г.О. Лапенко, Т.Г. Лапенко, Ю.В. Колотій ТЕХНОЛОГІЯ СУШІННЯ ЗЕРНА З ВИКОРИСТАННЯМ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ	24
С.В. Ляшенко АДАПТАЦІЯ МАШИНИ З АКТИВНИМИ РОБОЧИМИ ОРГАНАМИ ДЛЯ МЕХАНІЗОВАНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ СМУГОВОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	27

Н.М. Опара ЗАГРОЗА ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ В РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНІ	29
В.В. Падалка, М. Пятак, В. Чижов ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ФІЗИКО-МЕХАНІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ БІОЛОГІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ.....	32
Т.Ю. Риждкова МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ.....	37
А.О. Семенов, В.О. Скрипник МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ВПЛИВУ УЛЬТРАФІОЛЕТОВОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ НА ЛЮДИНУ ТА НАСІННЯ СІЛЬГОСПКУЛЬТУР	39
Povilas BRADULSKIS, В.В. Шульгін ПРОБЛЕМИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО БЕТОНУВАННЯ КОНСТРУКЦІЙ ДЛЯ ВІТРОГЕНЕРАТОРА	41
СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Н.В. Волкова, Х.З. Махмудов, О.С. Михайлова ПРАВОВІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ГМО	44
В.Л. Вороніна СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ.....	46
Т.В. Воронько-Невіднича, Н.В. Баган ІМІДЖ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ..	48
Н.В. Дем'яненко, А.В. Світлична БІЗНЕС-ПЛАН ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	49
Т.Є. Іщайкін УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	51
І.К. Лядський РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РЕКЛАМА І РЕКЛАМНА ДІЯЛЬНІСТЬ»	53
П.М. Макаренко, О.В. Поночовна ВПЛИВ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ПРИБУТКОВІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	55

Т.П. Мац, А.А. Лимар ОСНОВНІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ СПІВПРАЦІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	57
В.Ю. Медвідь, В.О. Єфремов ОБґРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	59
В.Ю. Медвідь, Р.Ю. Ісаєнко ОБґРУНТУВАННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ.....	61
В.Ю. Медвідь, Г.А. Шевченко ОБґРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	63
І.Г. Миколенко ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	65
А.С. Олійник ОБґРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	68
С.В. Писаренко. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, ТА ВПЛИВ ЇЇ НА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ	70
О.В. Решетнікова ПОВЕДІНКА СПОЖИВАЧІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАСЛІДКИ	72
Т.О. Сазонова СПІЛЬНЕ ЗРОСТАННЯ ЯК СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.....	74
О.І. Сердюк, І.І. Житченко ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	76
В.М. Собчишин РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЙ ТРАНСПОРТНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	79
І.О. Терещенко ОСОБЛИВОСТІ МОНЕТИЗАЦІЇ КОНТЕНТУ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ КОМПАНІЇ МЕТА	80

**СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ АГРОТЕХНОЛОГІЙ,
СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ**

М.М. Маренич

НАУКОВА РОБОТА УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 85

В.М. Тищенко, Л.М. Криворучко, О.М. Дінець, М.В. Сакало

УРОЖАЙНІСТЬ НОВОГО ПЕРСПЕКТИВНОГО СОРТУ ПШЕНИЦІ
ОЗИМОЇ СЕЛЕКЦІЇ ПДАУ ПАБАТКА В ПІСЛЯРЕЄСТРАЦІЙНОМУ
ВИПРОБУВАННІ..... 86

Л.Г. Білявська, Ю.В. Білявський, А.О. Діянова

ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
СОЇ КУЛЬТУРНОЇ В СУЧАСНИХ КОНКУРЕНТНИХ УМОВАХ 88

А.В. Ритченко, М.І. Кулик

ВПЛИВ ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ НА НАСІННЄВУ ПРОДУКТИВНІСТЬ
ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО 91

А.М. Рибальченко

РІЗНОВИДИ ТА СОРТОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОЧЕВИЦІ..... 94

А.В. Баган

ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРА РОСТУ НА ПІДВИЩЕННЯ НАСІННЄВОЇ
ПРОДУКТИВНОСТІ ВІВСА ПОСІВНОГО..... 96

С.О. Юрченко

ОСОБЛИВОСТІ РОЗМНОЖЕННЯ ПЕПІНО (SOLANUM MURICATUM)... 98

О.В. Бараболя

ТРИТКАЛЕ ЯРЕ ЯК ЗАМІННИК ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДЛЯ
ВИГОТОВЛЕННЯ ЯКІСНОГО БОРОШНА 100

С.В. Поспелов, В.В. Оніко, О.В. Міщенко

БІОКОРЕКЦІЯ ПОСІВНИХ ЯКОСТЕЙ НАСІННЯ ЛІКАРСЬКИХ
КУЛЬТУР 101

П.В. Писаренко, М.С. Самойлік, О.Ю. Диченко

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ВІДНОВЛЕННЯ ЯКОСТІ
ПОЛИВНОЇ ВОДИ..... 104

О.П. Біленко, О.П. Калашник

КРОПИВА ДВОДОМНА – ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТА
ВИКОРИСТАННЯ 106

П.В. Писаренко, М.С. Самойлік

ВПЛИВУ РІЗНИХ КОНЦЕНТРАЦІЙ ПРОБІОТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА
СПВ НА ПРОРОСТАННЯ СПОР ЗБУДНИКІВ САЖКИ ЗВИЧАЙНОЇ
ПРОСА..... 108

М.С. Самойлік, О.Ю. Диченко

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЩОДО ОЦІНКИ РІВНЯ
РЕСУРСНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ..... 111